

Przedmowa

W 2008 r. współczesna gospodarka światowa stanęła wobec wyzwań spowodowanych recesją gospodarczą i kryzysem idei globalizacji jako procesu gwarantującego trwałą, szybki i zrównoważony wzrost ekonomiczny. Skutki tego można zaobserwować bezpośrednio w bardzo różnych sferach działalności gospodarczej: nie tylko we współpracy międzynarodowej, ale także na rynkach towarowych, w przedsiębiorstwach i życiu społecznym. Ta złożoność i wieloaspektowość sytuacji w gospodarce światowej znajduje swoje odbicie w niniejszym opracowaniu.

Obecny kryzys gospodarczy rozpoczął się w sferze finansów, a ujawnione strukturalne problemy jej rozwoju nie zostały przezwyciężone. Jeden z tych problemów to omówiona w opracowaniu akumulacja rezerw walutowych jako przyczyna nierównowagi na rachunku obrotów bieżących. Na pewne szanse poprawy sytuacji zwraca uwagę artykuł poświęcony wprowadzeniu uregulowań zawartych w Bazylea III, a następny przedstawia sposoby skuteczniejszego zarządzania ryzykiem kredytowym. Dwa kolejne artykuły dotyczą Polski. Ich autorzy koncentrują się na zmianach w zakresie korzystania z usług bankowych przez małe i średnie przedsiębiorstwa oraz na możliwościach oferowanych przez rynek usług forfaitingowych.

Następna grupa artykułów dotyczy rysujących się zmian dostosowawczych w gospodarce na poziomie struktur organizacyjnych korporacji transnarodowych, rynku międzynarodowych przewozów morskich czy wymiany handlowej Polski z Niemcami, Rosją i Chinami. W tej grupie tematycznej mieści się też ocena możliwości wykorzystania potencjału chińskiego rynku gier komputerowych przez polskich producentów.

Dużą część opracowania zajmuje problematyka społecznych skutków zachodzących zmian w sferach:

- zarządzania zasobami ludzkimi,
- zmian czasu pracy w krajach Unii Europejskiej,
- kształtowania aktywności osób starszych w zakresie usług teleinformatycznych,
- wypalenia zawodowego,

- funkcjonowania turystyki lotniczej w warunkach globalizacji i rosnącej konkurencji,
- strategii rozwoju miasta w świetle gospodarki opartej na wiedzy (przykład Gdyni).

Konsekwencją globalizacji jest fragmentaryzacja procesów produkcji w gospodarce światowej, która spowodowała zmiany w zakresie przewag konkurencyjnych poszczególnych krajów. Za beneficjenta tych procesów uważane są kraje rozwijające się, których międzynarodowe przewagi konkurencyjne rosną. Zwraca na to uwagę jeden z artykułów.

Niniejszą publikację uzupełniają dwa teksty. Jeden przybliży nowe rozwiązanie usprawniające obsługę celną podmiotów gospodarczych w Polsce poprzez wprowadzenie instytucji upoważnionego przedsiębiorcy, drugi zaś prezentuje wyniki badań przeprowadzonych w Łódzkiem, dotyczących oceny systemu zarządzania funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej w tym województwie.

Ta dość zróżnicowana tematycznie pozycja przynosi oryginalne spojrzenie na gospodarkę światową – globalizacja wywiera wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy w wymiarze międzynarodowym, poszczególnych krajów, przedsiębiorstw, a także jednostek. Niniejsza publikacja powinna stanowić inspirację do dalszych szczegółowych i pogłębionych badań.

Tegoroczne wydanie czasopisma Instytutu Handlu Zagranicznego Uniwersytetu Gdańskiego ukazuje się pod zmienionym tytułem *International Business and Global Economy*. Zmieniło się też ujęcie treści poszczególnych materiałów, tak aby publikacja szerzej otworzyła się na współpracę z partnerami zagranicznymi i stała się nowocześniejsza. Będzie ona dostępna nie tylko w formie książki, jak dotychczas, ale również w wersji elektronicznej.

Prof. zw. dr hab. Bohdan Jeliński
Dyrektor Instytutu Handlu Zagranicznego
Uniwersytet Gdański